Bericht van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)Overbrengingsvergunning vervoer kruit

Op dinsdag 13 januari 2026 heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) Nederlandse wapenhandelaren die kruit verkopen, geïnformeerd dat levering voortaan uitsluitend is toegestaan aan kopers die beschikken over een Overbrengingsvergunning. Deze verplichting is vastgesteld in artikel 10 van de Wet explosieven voor civiel gebruik (Wecg). De ILT zal vanaf 1 maart 2026 actief toezien op de naleving van deze regelgeving

Dit betekent dus dat alle sportschutters en jagers die zelf herladen en sportschutters die met historische wapens en los kruit schieten er rekening mee moeten houden dat zij vanaf 1 maart voor de aankoop van kruit een overbrengingsvergunning nodig hebben. Het verlenen van een overbrengingsvergunning op grond van artikel 10 van de Wecg, moet gelet op artikel 11, eerste lid worden aangevraagd bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de overbrenging eindigt (lees de gemeente waarin de herlader woonachtig is).

Handhaving en overleg

De KNSA heeft bij het Ministerie van I&W vergeefs verzocht om uitstel van de handhaving. Het ministerie heeft aangegeven dat de ILT zelfstandig optreedt. De KNSA heeft onder de aandacht gebracht dat veel gemeentebesturen onvoldoende bekend zijn met deze materie en dat duizenden sportschutters voor hun hobby afhankelijk zijn van kruit. Dit leidt tot een aanzienlijke toename van het aantal vergunningaanvragen bij gemeenten.

In overleg met het Ministerie van I&W is overeengekomen dat

opnieuw overleg zal plaatsvinden met de ILT, met als doel het voortzetten van de huidige gedoogstatus. Indien dit niet wordt gerealiseerd, zal het ministerie samen met gemeentebesturen en de KNSA een gestandaardiseerd format ontwikkelen voor de vergunningverlening, om een uniforme uitvoering te waarborgen. De KNSA pleit voor verlening van vergunningen voor langere termijn en een zo laag mogelijk tarief ter bescherming van sportschutters.

Gevolgen voor sportschutters

Samengevat dienen alle sportschutters die herladen of met historische wapens schieten, per 1 maart 2026 te beschikken over een Overbrengingsvergunning voor de aanschaf van kruit. Deze vergunning dient te worden aangevraagd bij de gemeente waar de opslag plaatsvindt. De Verenigde Vakspecialisten Jacht & Schietsport (VVJS) heeft aangegeven niet verantwoordelijk te zijn voor de controle op vergunningen van kopers; zij beschouwen deze taak als behorend tot het domein van de ILT en zijn hierover in gesprek.

Communicatie en vervolg

De KNSA heeft haar ongenoegen geuit over het abrupte optreden van de ILT en verzocht het ministerie haar blijvend te informeren over verdere ontwikkelingen en het gestandaardiseerde vergunningformat. Sportschutters en verenigingen worden via publicaties van de KNSA op de hoogte gehouden. Problemen met lopende of toekomstige aanvragen kunnen per e-mail bij de KNSA worden gemeld, waarna deze zal worden doorgeleid naar het Ministerie van I&W.

Handhaving en inspectie Wecg

In Nederland dienen alle wapenhandelaren die los kruit verkopen te voldoen aan de eisen die de Wecg stelt. In het vierde kwartaal van 2023 tot juni 2024 heeft de ILT inspecties uitgevoerd. Bij meer dan driekwart van de handelaren zijn overtredingen geconstateerd, uiteenlopend van het ontbreken

van Wecg-erkenning tot het ontbreken van een CE-keurmerk. 28 van de 40 handelaren ontvingen een waarschuwing en kregen drie maanden de tijd om de tekortkomingen te herstellen; aan één handelaar werd een last onder dwangsom opgelegd.

Veiligheid

Het naleven van de Wecg is van essentieel belang voor het veilig beheer en de controle van explosieven. Explosieven worden ingezet bij evenementen, productieprocessen en gecontroleerde sloopwerkzaamheden. Voor de fabricage, handel, het gebruik, de opslag en het transport van explosieven gelden strikte voorschriften. Niet-naleving kan leiden tot maatschappelijke veiligheidsrisico's.

Wecg-erkenning verplicht

Iedereen die met explosieven werkt, dient te beschikken over een Wecg-erkenning. Toewijzing vindt plaats na screening door de afdeling Korpscheftaken van de politie. Aangezien kruit onder de categorie explosieven valt, dienen wapenhandelaren en hun medewerkers eveneens aan deze eisen te voldoen. Uit ILT-inspecties is gebleken dat 28% van de handelaren niet over de vereiste erkenning beschikte.
Daarnaast is het uitsluitend toegestaan kruit te verkopen aan erkende kopers. Van de geïnspecteerde handelaren leverde 6% aan niet-erkenden, waarvan één direct diende te stoppen middels een opgelegde dwangsom.

Overbrengingsvergunning en CE-keurmerk

De verplichte overbrengingsvergunning wordt verstrekt door de gemeente waar de opslag of aflevering van kruit plaatsvindt. 50% van de geïnspecteerde bedrijven beschikte niet over deze vergunning, waardoor het inzicht in opslaglocaties en bestemmingen ontbreekt.
Voor het transport van explosieven tussen EU-lidstaten is een intracommunautaire overbrengingsvergunning vereist. Deze vergunning dient bij de ILT te worden aangevraagd indien het

transport in Nederland eindigt of Nederland doorkruist. 6% van de gecontroleerde handelaren beschikte niet over deze vergunning.
Elk explosief dient te zijn voorzien van een CE-keurmerk in overeenstemming met Europese veiligheidseisen. Alleen erkende instanties zijn bevoegd om dit keurmerk toe te kennen. Ontbrekende keurmerken kunnen wijzen op risicovolle opslag. 10% van de geïnspecteerde handelaren had kruit zonder CE-keurmerk opgeslagen.

Toezicht door de ILT

De ILT ziet toe op de naleving van de Wecg en werkt hierbij nauw samen met ketenpartners, waaronder de politie, onder meer door het delen van kennis. Nadere informatie is beschikbaar op de webpagina van de ILT over explosieven voor civiel gebruik.